

PRIPREMA DJETETA ZA ŠKOLU

DV "KOČKICA" LIPIK

Pripremila: Mateja Visković, mag.logoped.

O ČEMU ĆEMO DANAS GOVORITI?

- jezične, govorne, emocionalne i socijalne vještine potrebne za školu
- kako prepoznati područja na kojima dijete treba podršku
- jednostavne igre i rutine za uspješan polazak u školu

PODRUČJA SPREMNOSTI ZA ŠKOLU

intelektualne sposobnosti

jezično - govorni status

emocionalna regulacija

socijalne i samostalne vještine

tjelesne sposobnosti (fina
motorika)

pristup učenju

tjelesno zdravlje i dobrobit

ZAŠTO JE PRIPREMA VAŽNA?

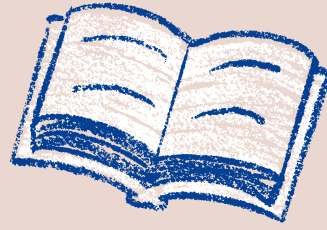
- polazak u školu - nova pravila, novi prostor, nova učiteljica, OČEKIVANJA
- djece koja imaju razvijene temeljne vještine lakše se prilagode
- roditelji imaju ključnu ulogu u stvaranju pozitivnog okruženja polaska u školu, sigurnosti i samopouzdanja

KAKO DIJETE UČI?

- za školu nije važno samo što dijete zna, nego i što radi kada nešto ne zna
- pokušava li ponovno kad zapne?
- može li dovršiti započetu aktivnost?
- traži li pomoć kad je potrebna?
- može li prijeći s jedne aktivnosti na drugu?
- može li promijeniti strategiju kad prva nije uspjela?
- pokazuje li znatiželju i postavlja li pitanja?
- može li raditi nešto što mu nije prvi izbor?

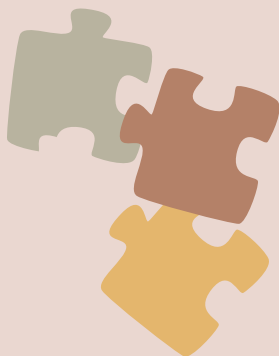
INTELEKTUALNE SPOSODBNOSTI

DIJETE KOJE JE SPREMNO
ZA ŠKOLU OBIČNO MOŽE...

- slijediti logičan slijed aktivnosti
- uočava sličnosti i razlike
- zaključuje
- može zadržati pažnju na zadatku (10-15min)
- razvijaju se predmatematičke vještine
- može ispuniti trostruki nalog

KAKO POTICATI KOD KUĆE?

- ☒ puzzle, memory
- ☒ igre sortiranja
- ☒ matematika u svakodnevici
(postavljanje stola za jelo, tko ima
više...?)
- ☒ igre zaključivanja: "što bi se dogodilo
kad bi...?"

PAŽNJA I RADNO PAMĆENJE

Za školu je važno:

- zadržavanje pažnje: slušanje uputa, praćenje zadatka
- radno pamćenje - pamćenje informacija toliko dugo da ih možemo ponovno upotrijebiti

Primjeri aktivnosti:

- zapamti tri stvari
- nizovi pokreta (pljesni - skoči - okreni se)
- precrtavanje jednostavnih oblika

INHIBICIJSKA KONTROLA

Što je to?

Sposobnost da se stane, pričeka, ne reagira odmah.

Vežbajte čekanje u redu, igre u kojima naglo promijenite pravilo i slično.

KOGNITIVNA FLEKSIBILNOST

Što je to?

Sposobnost da se možemo prilagoditi promjeni plana, pravila i tražiti ili prijeći na drugo rješenje.

JEZIČNO – GOVORNI STATUS

- postavljanje pitanja
- prepričavanje događaja (početak - sredina - kraj)
- razvojno primjeren rječnik
- zna pjesmice, priče, zainteresirano je za slova i brojke
- nema grešaka u gramatici
- razumijevanje višedijelnih uputa
- razumijevanje odnosa i pitanja
- traži pojašnjenje
- održava razgovor
- može odrasloj osobi ispričati što se dogodilo
- razumijevanje prostornih i vremenskih odnosa
- zaključivanje iz priče nešto što nije bilo izravno rečeno
- slijed događaja

Pred polazak u školu izgovor svih glasova bi trebao biti dobro razumljiv, a odstupanja koja perzistiraju potrebno je logopedski procijeniti.

ZAŠTO NEKA DJECA SAMA NAUČE ČITATI I PISATI, A NEKA GODINAMA UČE ČITANJE?

FONOLOGIJA: prepoznavanje riječi koje se rimuju, rastavljanje riječi na slogove, prepoznavanje prvog i zadnjeg glasa u riječima, slovkanje - TEMELJ ZA ČITANJE I PISANJE

RAZVOJNI SLIJED FONOLOŠKE SVJESNOSTI

- RIMA
- SLOG
- PREPOZNAVANJE
GLASOVA
- GLASOVNA
ANALIZA/SINTEZA
- VEZA SLOVO - GLAS

JEZIČNO – GOVORNI STATUS

IGRE:

- pljeskanje po broju slogova, skakanje, koraci
- traženje riječi koje se rimuju
- slovkanje
- igre za slušnu pažnju

Slušna pažnja:

- kalodont
- ponovi niz i dodaj
- pokvareni telefon
- stani - kreni uz verbalne upute

EMOCIONALNA REGULACIJA

Što se očekuje?

- da dijete može pričekati svoj red
- da može prihvatiti pogrešku i pokušati ponovno
- da zna izraziti osjećaj riječima
- da se snalazi u novim situacijama uz podršku

NE MOŽEMO OČEKIVATI OD DJETETA
PREDŠKOLSKE DOBI DA SE SAMOSTALNO
REGULIRA.

Kako jačati emocionalnu zrelost?

- rutina
- razgovor o osjećajima
- dječje knjige o emocijama
- davanje malih odgovornosti

JEDNOSTAVNE DNEVNE RUTINE KOJE POMAŽU

- zajedničko čitanje priča prije spavanja
- zajedničko kuhanje (imenovanje sastojaka, začina, pranje posuđa, opisivanje)
- "zadaca od 10 minuta": puzzle, memory, radna bilježnica, slaganje kockica
- igra slušanja u autu: nabroji tri riječi - dijete ponovi

it's okay to feel

your feelings

SOCIJALNE VJEŠTINE I SAMOSTALNOST

Što dijete treba znati prije škole?

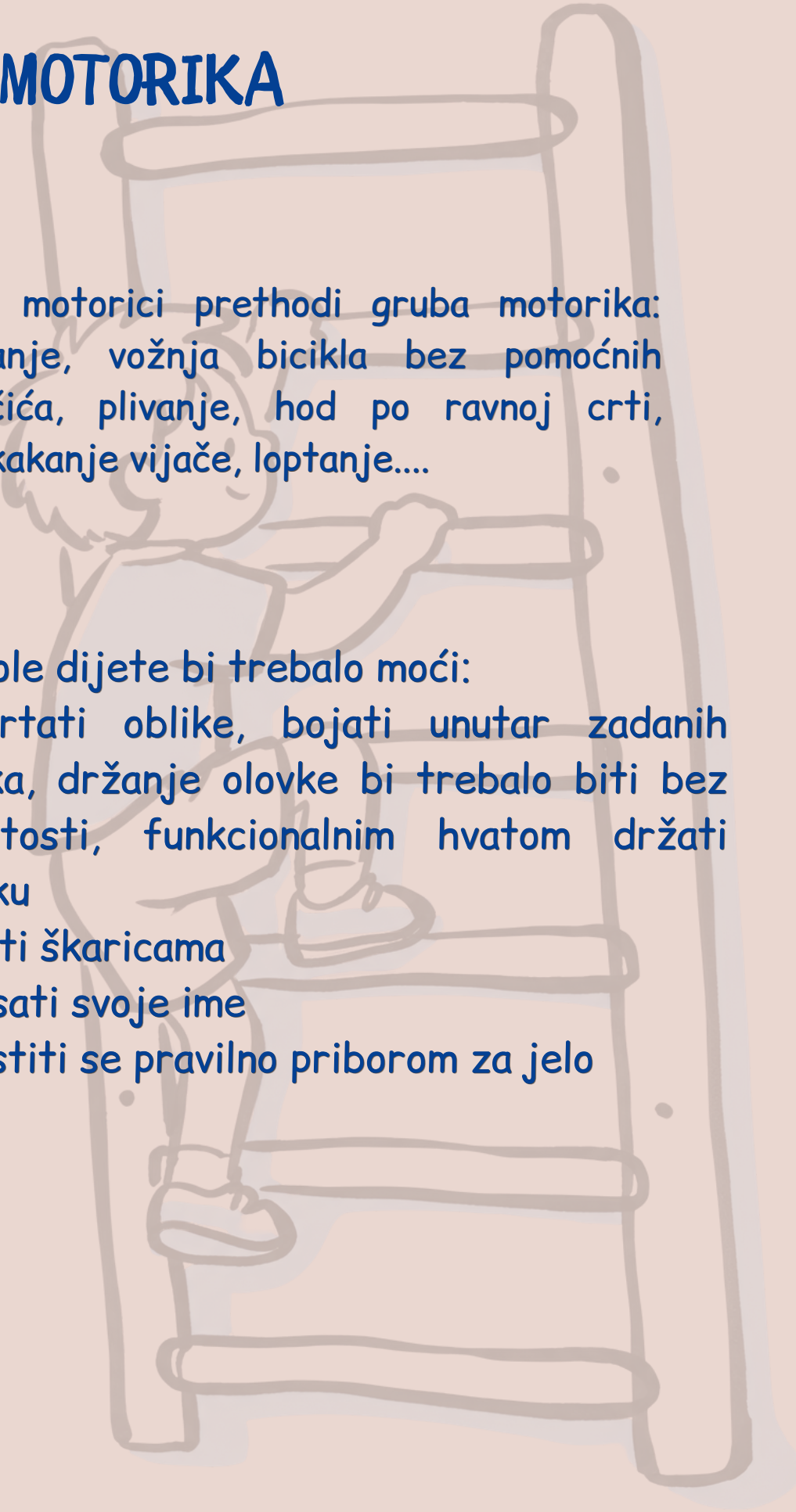
- zamoliti, zahvaliti, pričekati i saslušati
- riješiti manji konflikt riječima
- samostalno - jesti, oblačiti se, otići na WC, prepoznati koje su njegove stvari
- može surađivati u grupi
- sposobno je ući u zajedničku igru ili aktivnost

Kako potičemo samostalnost?

- pomoći djetetu u jednom dijelu, a neka ono napravi drugi dio (oblačenje, obuvanje, spremanje sobe...)
- uključiti ga u rutine - spremanja stvari za vrtić, priprema doručka...
- strukturirane igre u paru ili grupi (Čovječe, ne ljuti se)

FINA MOTORIKA

- finoj motorici prethodi gruba motorika: skakanje, vožnja bicikla bez pomoćnih kotačića, plivanje, hod po ravnoj crti, preskakanje vijače, loptanje....

Prije škole dijete bi trebalo moći:

- precrtati oblike, bojati unutar zadanih oblika, držanje olovke bi trebalo biti bez napetosti, funkcionalnim hvatom držati olovku
- rezati škalicama
- napisati svoje ime
- koristiti se pravilno priborom za jelo

FINA MOTORIKA

- plastelin, kinetički pijesak: zmijice, kuglice, spirale, štipanje plastelina
- precizni hvat: hvatanje sitnih predmeta pincetom, nizanje perlica, dugmića, tjestenine na konac
- sortiranje graha i riže po posudama
- lego kocke
- precrtavanje
- bilateralna koordinacija: držanje papira s jednom rukom, drugom rukom škara; držanje zdjele jednom rukom, miješanje drugom; preskakivanje užeta; zatvaranje boce
- lijepljenje naljepnica na točno određena mjesta
- pravljenje otisaka od različitih materijala

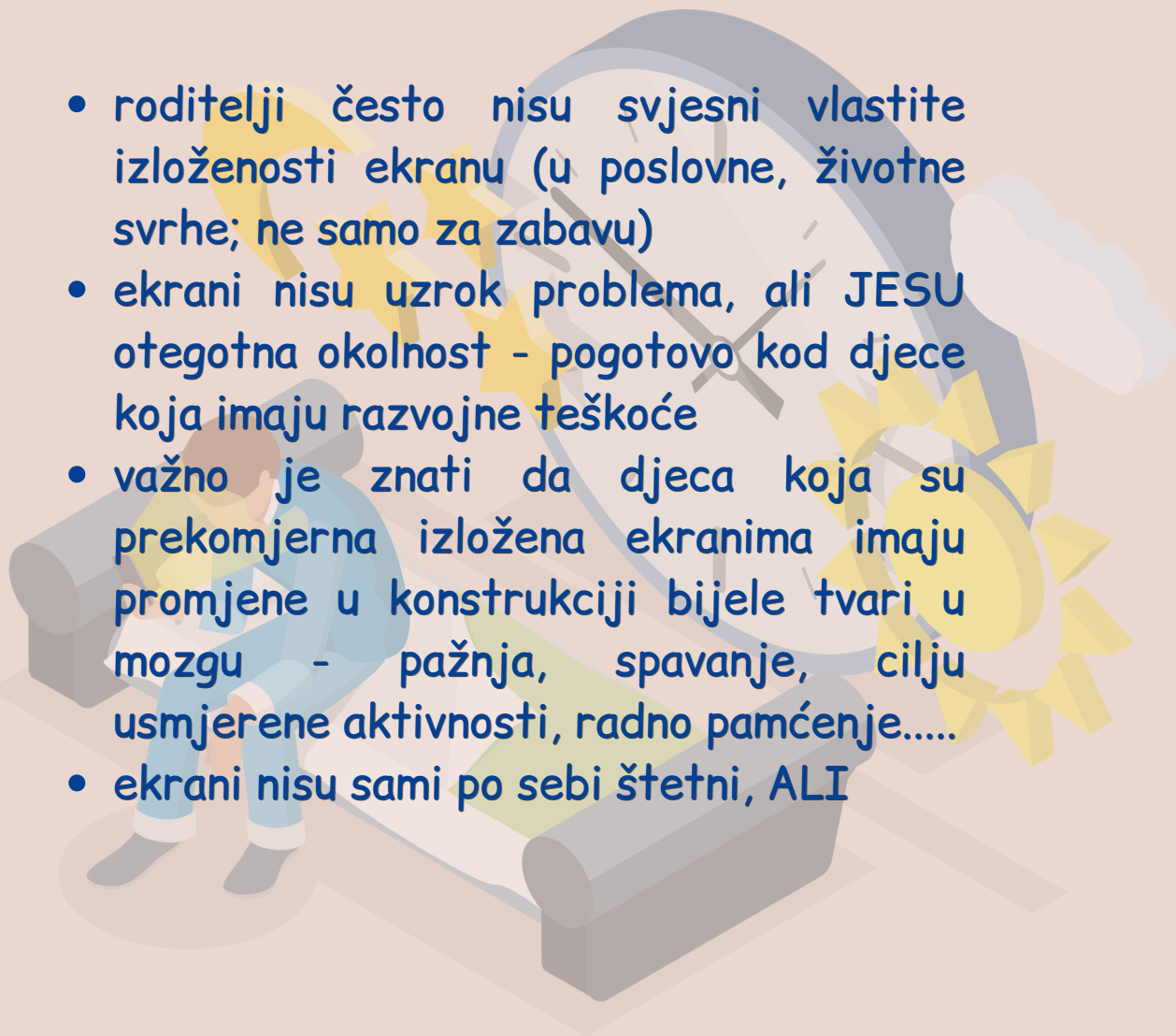
ALI MOJE DIJETE NE ŽELI PISATI/CRTATI/ČITATI...

- kuhinja - brojanje, rječnik, slijed koraka, recept
- šetnja - klasifikacija (lišće, cvijeće, drveće, kamenčići, životinje), razgovor, pitanja
- društvene igre - strategija, regulacija, čekanje na red, brojanje
- slagalice i konstruktivne igre - prostorno razmišljanje, razvoj logike
- čitanje priča - rječnik, pažnja, gramatika, narativne vještine, zaključivanje

EKRANI

- roditelji često nisu svjesni vlastite izloženosti ekranu (u poslovne, životne svrhe; ne samo za zabavu)
- ekrani nisu uzrok problema, ali JESU otegotna okolnost - pogotovo kod djece koja imaju razvojne teškoće
- važno je znati da djeca koja su prekomjerna izložena ekranima imaju promjene u konstrukciji bijele tvari u mozgu - pažnja, spavanje, cilju usmjerene aktivnosti, radno pamćenje.....
- ekrani nisu sami po sebi štetni, ALI

EKRANI

Nije važno samo KOLIKO je dijete pred ekranima.

Važno je:

- što gleda
- s kim gleda
- kada gleda
- koristi li ekran pasivno ili interaktivno
- što ekran zamjenjuje? San, razgovor, kretanje, igru...?

DIJETE PRIJE ŠKOLE NE MORA:

- tečno čitati
- pisati rečenice
- rješavati školske zadatke unaprijed
- savršeno bojati unutar crte
- dugo sjediti potpuno mirno
- samostalno regulirati svaku emociju

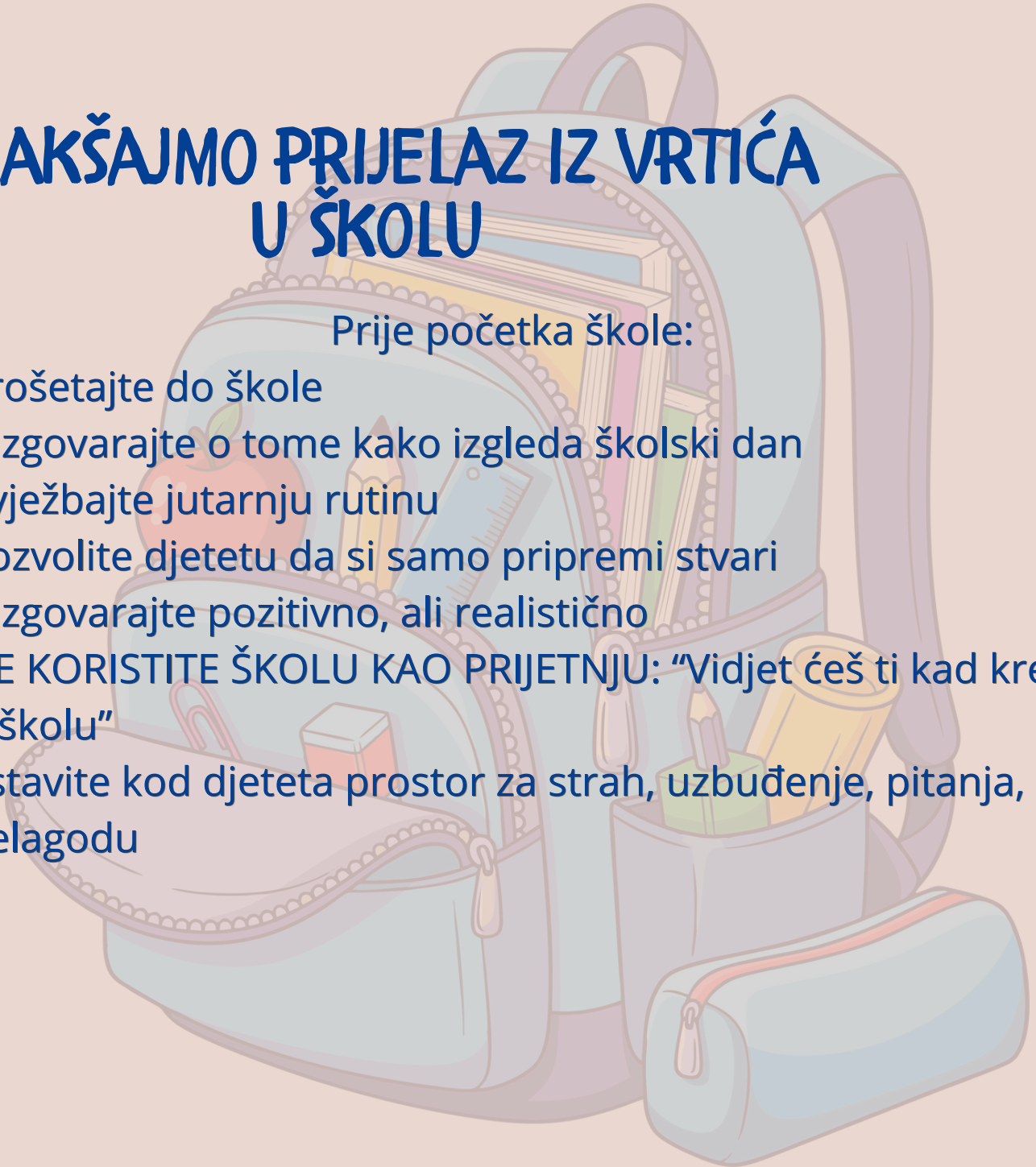
UMJESTO OVOGA VAŽNIJE JE
RAZVIJATI TEMELJE NA KOJIMA ĆE
ŠKOLSKO UČENJE BITI IZGRAĐENO

OLAKŠAJMO PRIJELAZ IZ VRTIĆA U ŠKOLU

Prije početka škole:

- prošetajte do škole
- razgovarajte o tome kako izgleda školski dan
- uvježbajte jutarnju rutinu
- dozvolite djetetu da si samo pripremi stvari
- razgovarajte pozitivno, ali realistično
- **NE KORISTITE ŠKOLU KAO PRIJETNJU:** "Vidjet ćeš ti kad kreneš u školu"
- ostavite kod djeteta prostor za strah, uzbuđenje, pitanja, nelagodu

SAN – KRETANJE – PREHRANA – DNEVNA RUTINA

DIJETE KOJE DOLAZI U ŠKOLU KRONIČNO
NEISPAVANO NEMA ISTE UVJETE ZA UČENJE, PAŽNJU,
REGULACIJU.

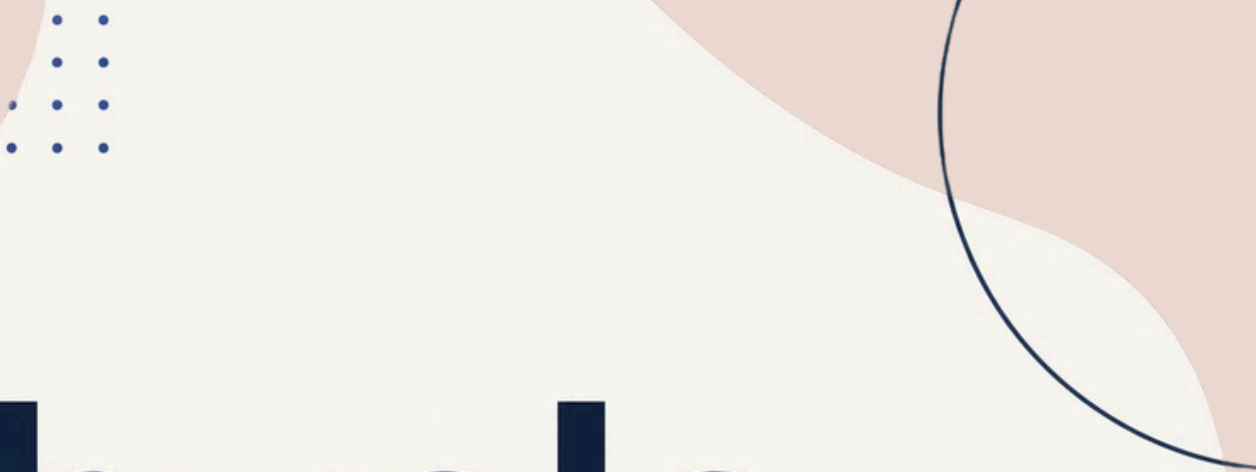

NAJVAŽNIJE ŠTO MOŽEMO DJETETU DATI PRIJE ŠKOLE
JE NAŠE VRIJEME.
SIGURNOST.

OSJEĆAJ DA JE VOLJENO I DA SE BRINEMO O NJEMU.
A BRIGA O DJECI PONEKAD UKLJUČUJE I NEKE
ODLUKE KOJE SE NJIMA MOŽDA I NEĆE SVIDJETI:
kretanje, san, manje ekrana, više čitanja, bojanja,
razgovora.

To je odgovorno roditeljstvo.

hvala
na pažnji

